

χίμαιραι σὰς ὑποστηρίζουσι καὶ εἰσθε ἐλαφροὶ ὡς αὐταί.

ΙΟΥΛΙΑ. (Πρὸς τὸν μοναχόν.) — Ἄγιε πάτερ, ἡ Ἰουλία σὰς χαιρετίζει.

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ. — Ὁ Ῥωμαῖος θὰ σὰς εὐχαριστήσῃ δι' ἐμὲ καὶ δι' αὐτὸν, κόρη μου.

ΙΟΥΛΙΑ. — Καὶ θὰ τὸν εὐχαριστήσω δι' ἀμφοτέρους.

ΡΩΜΑΙΟΣ. — ὦ Ἰουλία μου! συμμερίζεσαι τὴν χαρὰν, τὴν ἄπειρον χαρὰν ἣτις πληροῖ τὴν ψυχὴν μου; Ἐπιτηδειοτέρα ἢ εὐτυχεστέρα δύνασαι νὰ τὴν ἐκφράσῃς; δύνασαι νὰ εὖρης φωνὴν εἰς τὴν ἄπειρον αὐτὴν εὐτυχίαν; ὦ! τότε ὁ περιστοιχίζων ἡμᾶς ἀὴρ ἄς μεθύσῃ ἐκ τῆς φωνῆς σου καὶ ἄς μεταβληθῇ εἰς ἁρμονίαν, καὶ μυρία μαγικὰ φωναὶ ἄς ψάλλωσι τὴν εὐτυχίαν τῆς συνεντεύξεως ταύτης.

ΙΟΥΛΙΑ. — Τὴν εὐδαιμονίαν ταύτην τὴν αἰσθάνομαι ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ τὴν ἐκφράσω· ἡ πραγματικότης αὐτῆς τῇ ἀρκεῖ· εἶναι πλουσιωτέρα ἐν τῇ ἀπλοτητι αὐτῆς ἢ ἂν ἐστολίζετο διὰ τοῦ λόγου. Ὅστις μετρεῖ τὸν πλοῦτόν του, φθάνει εἰς τὸ ὄριον· εἶναι πτωχός· ἀλλὰ τὰ πλούτη τοῦ ἀπείρου ἔρωτός μου διαφεύγουσι τὴν δύναμίν μου τοῦ νὰ τὰ συλλάβω καὶ νὰ τὰ μετρήσω.

ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ. — Ἐμπρὸς, ἔμπρὸς, παιδιά μου· πρέπει νὰ μὲ ἀκολουθήσετε· μετ' ὀλίγον θὰ τελειώσουν ὅλα· μὲ τὴν ἄδειάν σας, θὰ περιμένετε διὰ νὰ λαλήσετε περὶ ἔρωτος ἀφοῦ σὰς ἐνώσῃ ἡ ἐκκλησία διὰ παντός.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΠΡΑΞΕΩΣ

ΚΑΡΔΙΑ — ΨΥΧΗ — ΣΥΝΕΙΔΗΣΙΣ

Ἐὰν ἐπιχειρήσωμεν, εὐαίσθητοι ἀναγνώσται καὶ τρυφεραὶ ἡμῶν ἀναγνώστριαι, διὰ τοῦ ἀνατομικοῦ σμιλίου ν' ἀνατάμωμεν καὶ ἐξετάσωμεν τὴν ὑλικὴν τοῦ ἀνθρώπου καρδίαν εὕρισκομεν ὅτι αὕτη εἶναι κοῖλός τις μῦς, ὅπως ὅλοι οἱ ὀργανικοὶ καὶ μὴ ὑποκείμενοι εἰς

τὴν βούλησιν μῦς, ὅτι συνίσταται δηλ. ἀπὸ διαφόρους ἐπιμήκεις καὶ κυκλοτερεῖς ἐν τῇ ἀπλουστερά αὐτῶν μορφῇ ἴνας, αἵτινες ποικιλοτρόπως, οἷον ἐγκαρσίως, ἐν μέρει καθέτως, πῇ δὲ κυκλοτερώς ἢ καὶ σπειροειδῶς ἐλίσσόμεναι καὶ περιστρεφόμεναι ἀποτελοῦσι τὴν τετράχωρον αὐτῆς κοιλότητα, ὑπεργαζόμεναι ἅμα κατὰ τὴν κορυφὴν αὐτῆς τὸν θαυμάσιον ἐκείνον τῆς αἰχμῆς τῆς καρδίας στρόβιλον (tourbillon) διὰ τῶν συνεσπειρωμένων περὶ αὐτὴν ἰνῶν, περὶ ὧν, φαίνεται, στρέφουσα καθ' ἑκάστην δίκην ἡλιοτροπίου ἡ γυναικεία καρδία πρὸς ἕκαστον αὐτῇ ἰδίᾳ πρόσκαιρον ἥλιον, ὅστις ἤθελε τῇ πέμψει φωτεινὴν τινα ἀκτῖνα ἔρωτος διὰ τοῦ φωτοβόλου βλέμματος καὶ τοῦ λαμπραιχοῦς τόξου τοῦ ἐρωτοτρόπου — ὡς αὐταὶ — τεκνίου τῆς Κύπριδος. — Οὕτω τοῦλάχιστον ἠδυνήθημεν ἡμεῖς ἐν τῇ ἀπειρίᾳ ἡμῶν νὰ ἐξηγήσωμεν τὸ τόσον παλίμβουλον καὶ ἄλλοπρόσαλλον τῆς γυναικείας καρδίας. — Περιπλέον δὲ φέρει βαλβίδας τινὰς ἢ ἰστίᾳ δι' ὧν, ἀνοιγοκλειόντων τῶν διαφόρων αὐτῆς στομίων ἐξασφαλίζεται ἡ ὁμαλὴ καὶ κυματοειδὴς τοῦ θρεπτικοῦ ὑγροῦ, ἥτοι τοῦ αἵματος, προοδευτικὴ πορεία, φερομένου εἰς τὰ ἀπώτατα τοῦ σώματος ἵνα διενεργήσῃ τὴν κατὰ τὸ εἶκος ἐναλλαγὴν τῆς ὕλης, ἥτοι τὴν θρέψιν τῶν διαφόρων ἰστῶν καὶ ὀργάνων. Πρὸς δὲ νευρικὰ κέντρα, οἷον γάγγλια, καὶ κλάδους τινὰς ἐκ τοῦ πνευμογαστρικοῦ καὶ μεγάλου συμπαθητικοῦ δι' ὧν παλμωδῶς βάλλεται εἰς κίνησιν. Τοιαύτης ὡς ἔγγιστα, ἐν ὀλίγοις καὶ ἐν πολλαῖς, οὔσης τῆς ἀνατομικῆς καὶ φυσιολογικῆς καρδίας, ἥς τὴν ἐξέτασιν χαίρειν ἐῶμεν παρὰ τοῖς φίλοις τῆς Ἀσκληπιείου ἐπιστήμης λάτραις καὶ ὁπαδοῖς, φέρε ἀναλύσωμεν αὐτὴν κατὰ τὸ ἐνὸν ὑπὸ τὴν ἠθικὴν ἐκδοχὴν τῆς λέξεως.

Ἄλλ' ἐνταῦθα καὶ ἄκουσα σταματᾷ καὶ βραδυπορεῖ ἡ γραφὴς διότι... ἄβυσσος ὄντως βαθεῖα καὶ ἀνεξερεύνητος ἡ ἀνθρωπίνη καρδία! — χάος ἀχανές, ὠκεανὸς ἀπεριόριστος, ἐν ᾧ οὐδ' αὐτὴ ἡ

μαγνητική βελόνη τοῦ ἀνθρωπίνου πλοίου, ὁ νοῦς δηλαδή, δύναται νὰ σὲ ὀδηγήσῃ καὶ φέρῃ εἰς ὄρμον ἀσφαλείας· αἰωνίως καὶ διὰ παντὸς θὰ πλανῶνται οἱ ἰδεολόγοι μυθιστοριογράφοι ἐξερευνῶντες τὰς μυχαιτάτας πτυχὰς καὶ τοὺς ἐλικοειδεῖς αὐτῆς κύλπους, ἀλλ' οὐδέποτε εὐρίσκοντες γῆν! . . .

Εἰς μάτην ἐνόσω ζῶσι θὰ γράφωσιν οἱ δαιμόνιοι μυθογράφοι Οὐγὸς καὶ Δυμᾶς (νῦν υἱὸς) ἐν ταῖς πεζαῖς ἐποποιταῖς αὐτῶν ἀναζητοῦντες καὶ ἀνεκρίττοντες μὲ ἀνατομικομυθιστορικὴν γραφίδα τοὺς κρυφαιτάτους παλμούς καὶ δονήσεις αὐτῆς, εἰς μάτην, λέγω, αἰωνίως εἰς μάτην, διότι, ὡς προείπομεν, ἡ ἀνθρωπίνη καρδιά εἶναι ἄβυσσος! . . .

Δὲν προτιθέμεθα ὅμως ἐνταῦθα νὰ ἀκριβολογήσωμεν μερικῶς περὶ τῆς γυναικείας καρδίας — ἴσως ἄλλοτε — διότι ταύτην καὶ οἱ μᾶλλον Δῆλιοι κολυμβηταὶ οὐδέποτε ἠδυνήθησαν νὰ βολιδοσκοπήσωσι καὶ ἐμβατεύσωσιν, ἀλλ' ἐν γένει περὶ τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας τοῦ τόσον ἐνδιαφέροντος τούτου ὀργάνου τοῦ ζωϊκοῦ ἀνθρώπου, τοῦ ὀργάνου τούτου δι' οὗ αἰσθάνεται, ἀγαπᾷ, μισεῖ, ἐράται, ζηλοτυπεῖ, ἀποστρέφεται καὶ ὅπερ πᾶλλει καὶ διὰ τὰς ἐλαχίστας ἐντυπώσεις τοῦ νοῦς, τῶν ὀφθαλμῶν ἢ τῆς ἀκοῆς. — Καὶ ἐπειδὴ ὁ λόγος περὶ τοσαύτου ἐνδιαφέροντος ὀργάνου δὲν θὰ ἦτο, νομίζω, πάντῃ ἀποσκοποῦν' ἀναμνησθῶμεν αὐτῆς τῶν καλῶν μας Ἱπποκρατιδῶν καὶ ἀναφέρωμεν τὴν γνώμην αὐτῶν, οἵτινες ὁμοφώνως σχεδὸν ἀποφαίνονται ὅτι τὸ πρῶτον ὄργανον ἢ μᾶλλον στοιχεῖον ὀργάνου, ὅπερ ἄρχεται ἵνα κατασκευάζεται ἐν τῇ πρώτῃ ἐστίᾳ καὶ κοιτίδι αὐτοῦ, τῇ ὑστέρᾳ δηλαδή, εἶναι ἡ καρδιά καὶ τὸ ὑστατον ὅπερ ἀναλύεται — πλὴν τῶν ὀστέων — εἰς τὰ ἐξ ὧν συνετέθη εἶναι πάλιν ἡ καρδιά· ὥστε καὶ ἐκ τούτου ἀρκούντως, νομίζω, καταφαίνεται τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ μορίου τούτου τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ, καθότι εἶναι, οὕτως εἰπεῖν, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος, ἡ βάσις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα, τὸ Α καὶ τὸ Ω τοῦ μεγάλου τούτου μυστη-

ρίου, ἢ τοῦ μικροῦ ἐν ἡμῖν κόσμου, τοῦ ἀνθρώπου δηλαδή. — Ὡστε καὶ διὰ τὴν καρδίαν, ὅπως δι' ὅλον τὸν ἔσω φιλοσοφικὸν ἄνθρωπον ἀναγκαιότατον αὐτῆς τὸ σωκράτειον: «Γνῶθι σαυτὸν,» ἦτοι γνώρισον τὴν καρδίαν σου ἵνα γνωρίσῃς τὸν ἑαυτὸν σου. — Ἀλλὰ τοιαύτης ἀγχιστρόφου καὶ ἀβειθοῦς ἀβύσσου οὔσης τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας, εἶναι ἄρα γε πάντοτε ὁ ἄνθρωπος εἰς θέσιν ἵνα γνωρίσῃ ὅλην τὴν δύναμιν τῆς αἰσθητικότητος τῆς καρδίας αὐτοῦ; Οὐχί! μυριάκις οὐχί! Ἀπαιτοῦνται περιστάσεις τινὲς καὶ περιστάσεις μάλιστα ἰσχυραὶ ἵνα γνωρίσῃ ὅλην τὴν δύναμιν, τὰς κλίσεις καὶ τὰ πάθη τῆς καρδίας αὐτοῦ· καὶ ἀπόδειξις τρανωτάτη, ἰδοὺ πρόκειται τὰ τοσαῦτα καὶ τηλικαῦτα μέχρι τοῦδε γραφόμενα ἡρωϊκοκωμικὰ μυθιστορήματα καὶ δράματα, ἅπαντα ὡς ἀρχὴν καὶ βάσιν ἔχοντα ἓνα ἔρωτα, μίαν ζηλοτυπίαν, ἐν μῖσος, ἐν τίποτε, μίαν κλίσιν τέλος πάντων, ἢ ἐν πάθος τῆς καρδίας. —

Ὡς φρόνιμοι λοιπὸν καὶ πρακτικοὶ ἄνθρωποι πρέπει νὰ λέγωμεν ἀσυστόλως, ὅτι γνωρίζομεν κατὰ βάθος τὴν καρδίαν μας ἢ τὴν τῶν φίλων μας καὶ ὅτι δυνάμεθα νὰ βασισθῶμεν ἐπ' αὐτῆς; Βεβαίως οὐχί! . . . διότι ἡ καρδιά . . . ὡς ἀνωτέρω προεξεθέσαμεν, εἶναι τὸ μᾶλλον ἀκατάληπτον, τὸ μᾶλλον προδοτικὸν τῶν ἐν ἡμῖν! . . . πολλάκις δὲν εἴμεθα κύριοι αὐτῆς, καθότι ἐνῶ νομίζομεν ὅτι τὴν διευθύνομεν, αὕτη μᾶς ὀδηγεῖ. . . . Ποσάκις παραδόντες αὐτὴν εἰς τινὰ (γένους κοινοῦ), δὲν ἐκπλησσόμεθα βλέποντες αἴφνης ὅτι αὐτὸς ἢ αὐτὴ ἐδόθη εἰς ἄλλην τινὰ (καρδίαν δηλαδή;) ὅταν βασιζώμεθα ἐπὶ τῆς σταθερότητος αὐτῆς. . . αὕτη μᾶς διαφεύγει ὅταν τὴν νομίζωμεν ψυχρὰν. . . αὕτη φλέγεται. Ὅταν ζητῶμεν νὰ τῇ ἐπιβάλωμεν σιωπὴν. . . αὕτη ὁμιλεῖ ἀκαταπαύστως καὶ ἀκουσίως ἡμῶν. — Ὡστε μὴ γνωστῆς οὔσης τῆς δυνάμεως τῆς αἰσθητικότητος καὶ τῶν κλίσεων τῆς καρδίας μας, εἰς τί δυνάμεθα νὰ βασισθῶμεν; τί ἐναπολείπεται ἡμῖν; τί ἄλλο; ἢ ἡ

ψυχή! — Ω!!! ἡ ψυχή, ἣν ἕκαστος ὀρίζει κατ' ἴδιον ἑαυτοῦ τρόπον· ὁ μὲν Ἑρεσίστρατος π. χ. θέτει αὐτὴν ἐν τῇ σκληρᾷ μήνιγγι τοῦ ἐγκεφάλου, ὁ δὲ Ἱπποκράτης εἰς τὴν ἀριστερὰν κοιλίαν τῆς καρδίας. Ὁ Ἐπίκουρος καὶ ὁ Ἀριστοτέλης διατείνονται ὅτι εὐρίσκεται εἰς ὅλον τὸ σῶμα. Ὁ Ἐμπεδοκλῆς καὶ ὁ Μωϋσῆς νομίζουν ὅτι ὑπάρχει εἰς τὸ αἷμα. Ὁ Στράβων τὴν θέλει μεταξὺ τῶν δύο ὀφρύων. Ὁ Πλάτων τὴν διαιρεῖ εἰς τρία μέρη: τὸν λόγον, εἰς τὸν ἐγκέφαλον, τὴν ὀργὴν, εἰς τὸ στήθος, καὶ τὰς ἡδονὰς, εἰς τὴν κοιλίαν, (οἱ ἀρχαῖοι, ὡς βλέπετε, λίαν ἐνησχολήθησαν περὶ τῆς ψυχῆς. — Καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰκοτολογεῖ τις τὰ τολμηρότερα καὶ ἀπιθανώτερα διὰ πράγματα ἅτινα ἤκιστα ἐπίσταται). Ὁ Πρόφιλος εἰς τὴν τετάρτην κοιλίαν τοῦ ἐγκεφάλου. Ὁ Παρμενίδης, εἰς τὸν στόμαχον (ὁ Ἐπίκουρος ἐὰν ἔλεγε τοῦτο, θὰ εἶχε περισσότερον δίκαιον, διότι θὰ ἐξεφράζετο συμφωνότερον πρὸς τὰς περὶ ἡδονῶν δοξασίας του). Οἱ Στωϊκοὶ τὴν ἔθετον εἰς τὴν καρδίαν. — Ἐκ δὲ τῶν νεωτέρων ὁ μὲν Καρτέσιος τὴν θέτει εἰς τὸ κωνάριον τοῦ ἐγκεφάλου, (*tuber cinereum*), ὁ δὲ Τορβάχιος εἰς τὴν λευκὴν ὕλην τοῦ ἐγκεφάλου, ὁ Βοσσουέτος εἰς τὸ μεσόλοβον καὶ ἄλλοι εἰς τὸ τετράλοβον. Περὶ δὲ τῆς οὐσίας αὐτῆς, ὁ μὲν Ἀπολλόδωρος διατείνεται ὅτι αὕτη εἶναι πῦρ, ὁ Ἀναξίμανδρος, ὕδωρ. Ὁ Ζήνων τὴν συνθέτει ἐκ τῆς οὐσίας τῶν τεσσάρων στοιχείων. Ὁ Ἡρακλείδης δὲν βλέπει ἐν αὐτῇ εἰμὴ τὸ φῶς. Ὁ Ξενοκράτης καὶ ὁ Πυθαγόρας ἓνα ἀριθμόν. Ὁ Θαλῆς μίαν οὐσίαν ἀείποτε ἐνεργόν καὶ ὁ Ἀριστοτέλης μίαν ἐνδελέχειαν. — Ἀλλ' οἱ ἀρχαῖοι καὶ πολλοὶ τῶν νεωτέρων ἠπατήθησαν ὡς πρὸς τὸν ὀρισμὸν τῆς ψυχῆς διότι ἠθέλησαν ἢ ὑλικὴν αὐτὴν νὰ παραστήσωσιν, ἢ ἐν ὑλικῷ τιμιμορίῳ τοῦ ὀργανισμοῦ νὰ ἐντοπικεύσωσιν αὐτὴν, οὐχ ἦττον καὶ ὁ ὀρισμὸς τῶν ἐκλεκτικῶν καλουμένων, καθ' οὓς «ἡ ψυχή» εἶναι τὸ ὑποκείμενον τὸ καθ' ὅλον τὸν βίον τὸ αὐτὸ μένον καὶ ὡς τοιοῦτον

ἑαυτὸ γινώσκον καὶ οὗτος ὑστερίζεται κατὰ πολὺ τῆς ἀληθείας διότι δὲν μᾶς ἐξηγεῖ ὅλας τὰς δυνάμεις τῆς ψυχῆς. — Τέλος κατὰ τὸν ποιητὴν καὶ φιλόσοφον Μαλλεβράγχιον δὲν δυνάμεθα νὰ γνωρίσωμεν τὴν ψυχὴν μας ἢ διὰ τῆς Συνειδήσεως! — Διὰ τοῦτο, ὡς φαίνεται, ὀλίγιστοι τῶν ἀνθρώπων ἠδυνήθησαν νὰ ἀνεύρωσι καὶ ἐννοήσωσιν αὐτήν! — Ἀλλὰ καὶ αὕτη ἡ Συνείδησις, ἄλλος σκόπελος, κατέναντι τοῦ ὁποίου θραύονται καθ' ἐκάστην ἄνευ τῆς ἐλαχίστης τύψεως αὐτῆς τοσαῦται κοινωνικαί, πολιτικαὶ καὶ στρατιωτικαὶ ἀρεταὶ καὶ προτερήματα ἔξοχα.

Ἐὰν δὲ θελήσωμεν, κατὰ τὸ σύστημα ἡμῶν, νὰ ὀρίσωμεν καὶ ταύτην κατὰ τοὺς φιλοσόφους τοὺς κενούς καὶ πολυστρόφους λεξιθήρας, τοὺς καλύπτοντας δι' ὠραίων εὐηχουσῶν λέξεων καὶ ἐκφράσεων τὴν περὶ τὰ πράγματα ἄγνοιαν αὐτῶν, κατὰ μὲν τὴν ψυχολογικὴν τῆς λέξεως σημασίαν: Συνείδησις ἐστὶν ἡ ἐσωτερικὴ ἐκείνη τῆς ψυχῆς αὐτοφώτιστος ὄρασις, ἢ μᾶλλον τὸ ἐσωτερικὸν ἐκεῖνο πνευματικὸν φῶς τὸ ὅπωςδῆποτε ἐν ἡμῖν ἀναπτόμενον (ἐν ἄλλαις λέξεσι, λυχνία φεγγαβολοῦσα ἀλλὰ μὴ φλέγουσα τὸν ἐμφέροντα αὐτὴν, ἄνευ καταναλώσεως ὑλικοῦ πετρελαίου ἢ ἀερίου) δι' οὗ λαμβάνει ἡ ψυχή ἀμέσως εἶδησιν τῶν τε ἰδίων ἑαυτῆς καταστάσεων καὶ ἐνεργειῶν καὶ τῶν ἐκτὸς ἑαυτῆς ὄντων. — Ἀφ' οὗ, τι εἰξεύρομεν πιστεύω, τίποτε περισσότερον δὲν ἐμάθομεν διότι δὲν μᾶς ἐξηγεῖ πόθεν λαμβάνει ἀρχὴν αὐτὸ τὸ φῶς. — Κατὰ δὲ τὴν ἠθικὴν σημασίαν, Συνείδησιν καλοῦμεν τὴν ὁποίαν ἔχει ἡ ψυχή ἄμεσον εἶδησιν τῆς περὶ τὸν ἠθικὸν κόσμον συμφωνίας ἢ ἀσυμφωνίας τῶν πράξεων αὐτῆς καὶ τὴν παρακολουθοῦσαν τὴν τοιαύτην εἶδησιν ἡδονὴν καὶ ἡσυχίαν ἢ λύπην καὶ ταράχην. — Ἐνῶ κατὰ τὴν σημερινὴν πολυίδριν καὶ φιλόσοφον ἀλλὰ πρακτικὴν νεολαίαν μας, Συνείδησις δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο ἢ ἐν τεμάχιον ἀπὸ καουτσούκ, λίαν ἐλαστικόν.

Ἐξεφράσαμεν περὶ τε τῆς ψυχῆς

καὶ τῆς συνειδήσεως ιδέας καὶ γνώμας ἄλλων, φιλοσόφων δηλαδή πρὸς οὓς δὲν ἔχομεν τὴν ὑψίστην τιμὴν νὰ συγκαταλεγώμεθα, καὶ οὐχὶ πεποιθήσεις ὁλοσχερῶς ἡμετέρας, καθότι ἀμφιβάλλομεν δυστυχῶς περὶ τῶν ὑψηλῶν αὐτῶν θεωριῶν καὶ τῶν ὠραίων καὶ λεξιθηρικῶν αὐτῶν ὁρισμῶν οὓς ἐξεύρου ν' ἀποδώσωσι δι' ὅλα τὰ ἄγνωστα αὐτοῖς πράγματα· ἀφίεται ὅθεν εἰς τὴν τῶν χαριτοβρύτων καὶ καλλιπαρείων ἀναγνωστριῶν καὶ τῶν ῥωμαντικῶν ἀναγνωστῶν τοῦ καλοῦ Παρθενῶνος — εἰς οὗτινος τὴν ποικίλην Στοὰν πρώτην ἤδη φορὰν ἠτύχησαμεν καὶ ἡμεῖς νὰ συναντηθῶμεν μετὰ τοσοῦτων σπουδαίων συντακτῶν — ἀφίεται, λέγω, εἰς τὴν εὐαρέσκειαν αὐτῶν ἵνα ἐκλέξωσιν ὅπως βασισθῶσι κατὰ τὰς ἐρωτικὰς ἢ ἄλλας αὐτῶν εὐαισθήτους ἢ κοινωνικὰς σχέσεις ὅ,τι βούλονται.

Κ. Ι. ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ

ΕΚ ΤΗΣ ΓΗΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΕΛΗΝΗΝ

(Ἐκ τοῦ *Universe Illustrato*.)

Ἄς εὐαρεστηθῶσιν οἱ τοῦ «Παρθενῶνος» ἀναγνώσται νὰ ἀκολουθήσωσιν ἡμᾶς εἰς μικρὰν μεταξὺ τῶν πλανητῶν καὶ ἀστέρων περιήγησιν. Τίς δὲ σήμερον δὲν περιηγεῖται καὶ τί σημεῖον ἠδυνήθη νὰ διαφύγῃ τὴν περιέργειαν τοῦ ἀνθρώπου; Διὰ τῶν βιβλίων, τῶν φωτογραφιῶν καὶ τῶν περιοδικῶν συγγραμμάτων μεταβαίνομεν πανταχοῦ. Τὸ ἀπείρως μικρὸν ἀποκαλύπτεται ἡμῖν ὑπὸ τῶν μικροσκοπίων, τὸ δὲ ἀπείρως μέγα ὑπὸ τῶν τηλεσκοπίων· περιηγούμεθα ἀκόμη καὶ διὰ τοῦ φωτός, καὶ ἀκριβῶς ἤδη τὸ φῶς θέλει μᾶς ὁδηγήσει μακρὰν, ἀρκετὰ μακρὰν.

Ὁ πρῶτος ἡμῶν σταθμὸς, ὁ σταθμὸς τῆς ἀναχωρήσεως ἀναγκαίως εἶναι ἡ γῆ.

Ὁ πλανήτης οὗτος ὅστις κατέστη ἡμῖν σκοπιὰ ἐξ ἧς κατοπτεύομεν τὰς κινήσεις καὶ τοὺς νόμους τῶν ἀστρῶν, δὲν εἶναι τόσον μέγας ὅπως συχνάκις φαν-

ταζόμεθα αὐτόν. Πολλοῖς πλανήταις ἔστιν ἀόρατος, ἄλλοις δὲ φαίνεται ὡς μικρότατος πρασινωπὸς ἀστήρ.

Ἡ ὑπὸ τὸν Ἰσημερινὸν αὐτοῦ περιφέρεια εἶναι 1276 χιλιομέτρων, τὸ δὲ σχῆμα αὐτοῦ δὲν εἶναι ἐντελῶς στρογγύλον, ἀλλὰ μικρόν τι περὶ τοὺς πόλους πεπιεσμένον· ὥστε ἡ διὰ τῶν πόλων περιφέρεια εἶναι κατὰ ἓν τριακοσιστὸν ὡς ἔγγιστα μικροτέρα ἢ ἡ ὑπὸ τὸν Ἰσημερινόν.

Ἡ περὶ τὸν ἥλιον περίοδος αὐτοῦ συμπληροῦται ἐντὸς 565 ἡμερῶν, 6 ὥρῶν, 9 λεπτῶν καὶ 10 δευτερολέπτων.

Ἡ γῆ ἐν τῇ ἀρμονίᾳ τῶν αἰωνίων δυνάμεων στρέφεται περὶ τὸν ἴδιον ἐαυτῆς ἄξονα καὶ περὶ τὸν ἥλιον, μετὰ δὲ τοῦ ἡλίου, ἐν τῇ ἀπείρῳ ἐκτάσει. Διατρέχει τὰ διαστήματα περιβεβλημένη ἀερίνην ἔσθῃτα ἥτις ἀραιουμένη μετὰ τοῦ ὕψους, τελευτᾷ εἰς ἀπόστασιν 1000 περίπου μέτρων. Ἡ ἀτμοσφαῖρα δέχεται καὶ διαχέει ἐπὶ τῆς γῆς τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου, καὶ ὅταν εἰσέτι αὐτὸς εὐρίσκεται μικρόν τι ὑπὸ τὸν ὀρίζοντα, ὅπερ παράγει τὰ μεταξὺ τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτὸς χρονικὰ διαστήματα ἄπερ ὑνομᾶζομεν λυκαυγῇ.

Τὸ φῶς προσέτι διὰ τῆς ἀτμοσφαίρας διερχόμενον ποικίλλει αὐτὴν διὰ παντοίων χρωμάτων καὶ ιδίως διὰ τοῦ κυανοῦ· ἄνευ τῆς ἀτμοσφαίρας θὰ ἐβλέπομεν τὰ φαινὰ σημεῖα τοῦ οὐρανοῦ, ὡς ἐν σκοτεινῷ πεδίῳ διεσπαρμένα, καὶ ἀναμφιβύλως τοῦτο συμβαίνει εἰς τὴν σελήνην.

Οἱ ποιηταὶ ἔφαλλον τὸν ἐναέριον τοῦτον πλανήτην ὅστις ὁδεύει ἐν τοῖς οὐρανοῖς ὡς λευκὸν ἰστίον· οἱ ἀστρονόμοι ὑπελόγισαν τὸ μέγεθος αὐτοῦ, κατεμέτρησαν τὴν ἀπὸ τοῦ ἡλίου καὶ ἡμῶν ἀπόστασίν του, τὸν παρέστησαν ἐπὶ χάρτου καὶ προσέτι τὸν ἐφωτογράφησαν.

Ἡ ἀφ' ἡμῶν ἀπόστασις τῆς σελήνης εἶναι τριακοντάκις μεγαλειτέρα τῆς γῆνης διαμέτρου, ἰσοδυναμοῦσα μὲ ἐξηκοντάμηνον ἐπὶ σιδηροδρόμου ὁδοιπορίαν· καὶ τῇ ἀληθείᾳ ἡ ἀπόστασις αὕτη οὐδόλως θὰ ἐπτόει τοὺς ἀτρομήτους ἐκείνους